

3. Klerman EB, Dijk DJ. Age-related reduction in the maximal capacity for sleep--implications for insomnia. *Curr Biol*. 2008;18(15):1118-1123.
4. Grandner MA, Sands-Lincoln MR, Pak VM et al. Sleep duration, cardiovascular disease, and proinflammatory biomarkers. *Nat Sci Sleep*. 2013;5:93-107.
5. Zhai L, Zhang H, Zhang, D. Sleep duration and depression among adults: A meta-analysis of prospective studies. *Depress Anxiety*. 2015;32:664-670.
6. Choudhary, Sumer S, Sanjiw RC. „Sleep effects on breathing and respiratory diseases.“ *Lung India: official organ of Indian Chest Society*. 2009;117-122.
7. Mashaqi S, Gozal D. The impact of obstructive sleep apnea and PAP therapy on all-cause and cardiovascular mortality based on age and gender – a literature review. *Respir Investig*. 2020;58(1):7-20.
8. Kheirandish-Gozal L, Gozal D. Obstructive Sleep Apnea and Inflammation: Proof of Concept Based on Two Illustrative Cytokines. *Int J Mol Sci*. 2019; 20(3):459.
9. McNicholas WT, Hansson D, Schiza S et al. Sleep in chronic respiratory disease: COPD and hypoventilation disorders. *Eur Respir Rev*. 2019;28(153):190064.
10. International Classification of Sleep Disorders 3rd Ed. Darien, IL USA: American Academy of Sleep Medicine. 2014.
11. Kapella MC, Herdegen JJ, Perlis ML et al. Cognitive behavioral therapy for insomnia comorbid with COPD is feasible with preliminary evidence of positive sleep and fatigue effects. *Int J Chron Obstruct Pulmon, Dis*. 2011;6:625-635.
12. Riemann D, Baglioni C, Bassetti C et al. European guideline for the diagnosis and treatment of insomnia. *J Sleep Res*. 2017;26:675-700.
13. Cunningham D, Junge MF, Fernando AT. Insomnia: prevalence, consequences and effective treatment. *Medical Journal of Australia*, 2013;199:36-40.
14. Ban WH, Joo H, Lim JU et al. The relationship between sleep disturbance and health status in patients with COPD. *Int J Chron Obstruct Pulmon, Dis*. 2018;13:2049-2055.
15. Li SQ, Sun XW, Zhang L et al. Impact of insomnia and obstructive sleep apnea on the risk of acute exacerbation of chronic obstructive pulmonary disease. *Sleep Med Rev*. 2021;58:101444.
16. Sundbom F, Malinowski A, Lindberg E et al. Insomnia symptoms and asthma control–Interrelations and importance of comorbidities. *Clin Exp Allergy*. 2020;50:170-177.
17. Luyster FS, Teodorescu M, Bleecker E. et al. Sleep quality and asthma control and quality of life in non-severe and severe asthma. *Sleep Breath* 2012;16:1129-1137.
18. Meltzer LJ, Ullrich M, Szefer SJ. Sleep duration, sleep hygiene, and insomnia in adolescents with asthma. *J Allergy Clin Immunol Pract*. 2014;2(5):562-569.
19. Savard J, Laroche, L, Sébastien S et al. Chronic Insomnia and Immune Functioning. *Psychosomatic Medicine*. 2003;65(2):211-221.
20. Carroll JE, Irwin MR, Levine M et al. Epigenetic Aging and Immune Senescence in Women With Insomnia Symptoms: Findings From the Women’s Health Initiative Study. *Biol Psychiatry*. 2017;81(2):136-144.
21. Irwin M, McClintick J, Costlow C et al. Partial night sleep deprivation reduces natural killer and cellular immune responses in humans. *Fed. Am. Soc. Exp. Biol. J*. 1996;10:643-653.
22. Heiser P, Dickhaus B, Schreiber W et al. White blood cells and cortisol after sleep deprivation and recovery sleep in humans. *Eur. Arch. Psychiat. Clin. Neurosci*. 2002;250:16-23.
23. Ruiz, FS, Andersen ML, Martins RC et al. Immune alterations after selective rapid eye movement or total sleep deprivation in healthy male volunteers. *Innate Immun* 2012;18:44-54.
24. Xia L, Zhang P, Niu JW et al. Relationships Between a Range of Inflammatory Biomarkers and Subjective Sleep Quality in Chronic Insomnia Patients: A Clinical Study. *Nat Sci Sleep*. 2021;13:1419-1428.
25. Yehuda S, Sredni B, Carasso RL et al. REM sleep deprivation in rats results in inflammation and interleukin-17 elevation. *J. Interf. Cytok. Res*. 2009;29:393-398.
26. Lange T, Dimitrov S, Bollinger T et al. Sleep after vaccination boost immunological memory. *J. Immunol*. 2011;187:283-290.
27. Patel SR, Malhotra A, Gao X et al. A prospective study of sleep duration and pneumonia risk in women. *Sleep*. 2012;35(1):97-101.
28. Huang B, Niu Y, Zhao W et al. Reduced Sleep in the Week Prior to Diagnosis of COVID-19 is Associated with the Severity of COVID-19. *Nat Sci Sleep*. 2020;12:999-1007.
29. Roth T. Hypnotic use for insomnia management in chronic obstructive pulmonary disease. *Sleep Med*. 2009;10(1):19-25.
30. Ciriaco M, Ventrice P, Russo G et al. Corticosteroid-related central nervous system side effects. *Journal of pharmacology & pharmacotherapeutics*. 2013; 4(Suppl 1):94-98.
31. Dostálová S, Šusta M, Nepožitek J et al. Polysomnografické nálezy u osob nad 50 let bez subjektivních příznaků poruch spánku. *Cesk Slov Neurol N*. 2020;83/116(1):57-63.
32. Raveendran R, Wong J, Singh M et al. Obesity hypoventilation syndrome, sleep apnea, overlap syndrome: perioperative management to prevent complications. *Curr Opin Anaesthesiol*. 2017;30(1):146-155.
33. Rodríguez DA, Jover L, Drakulovic MB et al. Below what FEV1 should arterial blood be routinely taken to detect chronic respiratory failure in COPD? *Arch Bronconeumol*. 2011;47(7):325-329.
34. Vonderbank S, Gibis N, Schulz A, et al. Hypercapnia at Hospital Admission as a Predictor of Mortality. *Open Access Emerg Med*. 2020;12:173-180.
35. Yang H, Xiang P, Zhang E et al. Is hypercapnia associated with poor prognosis in chronic obstructive pulmonary disease? A long-term follow-up cohort study. *BMJ Open*. 2015;5:e008909.
36. Liu W, Luo M, Fang Y et al. Relationship between Occurrence and Progression of Lung Cancer and Nocturnal Intermittent Hypoxia, Apnea and Daytime Sleepiness. *Curr Med Sci*. 2019(39):568-575.
37. Lancaster LH, Mason WR, Parnell JA et al. Obstructive sleep apnoe is common in idiopathic pulmonary fibrosis. *Chest*. 2009;136(3):772-778.
38. Lederer DJ, Jelic S, Bhattacharya J et al.: Is obstructive sleep apnea a cause of idiopathic pulmonary fibrosis? *Arch Pathol Lab Med* 2012;136:470.
39. McSharry D, Malhotra A. Potential influences of obstructive sleep apnea and obesity on COVID-19 severity. *J Clin Sleep Med*. 2020;16(9):1645.

KNIŽNÍ NOVINKA

Etické problémy v onkologii, 3. přepracované a doplněné vydání

Marie Opatrná

Etikou se lékařský svět začal hlouběji zabývat v reakci na události 2. světové války v důsledku potřeby vyrovnání se i se selháním medicíny. Vycházející publikace je velmi zajímavá již tím, že problematice etiky v onkologii dosud nebyla komplexně žánrově věnována. Téma není zanedbatelné, neboť počet pacientů s nádorovým onemocněním u nás stoupá - incidence zhoubných novotvarů v České republice dlouhodobě roste a úmrtnost vykazuje stagnaci. Autorka, původním povoláním onkoložka, vykonává již dvacet pět let klinickou pastorační péči na Onkologické klinice Všeobecné fakultní nemocnice v Praze a částečně se věnuje i výuce mediků. Díky svým bohatým zkušenostem a osobní angažovanosti v práci s onkologickými pacienty a vynikající orientaci ve vývoji přístupu k nim napsala knihu, která pojednává o některých zásadních otázkách a problémech v onkologii souvisejících s lékařskou etikou. Kapitoly jsou věnovány vztahu filosofie a lékařské etiky, kodexům a etickým doporučením, právům pacientů, vztahu a komunikaci mezi lékařem a pacientem, etickým problémům souvisejícím s umíráním a smrtí, včetně přání zemřít, paliativní sedace a eutanázie. Ani ve třetím vydání nechybí kapitola Klinická pastorační péče. Jako poslední kapitola je zařazena kapitola Alternativní medicína. Vše je doplněno přílohami i seznamem použitých zkratk.

Maxdorf 2022, 104 str., barevné ilustrace, edice Jessenius

ISBN 978-80-7345-726-6

Cena: 295 Kč

Formát: 156 x 232 mm, pevná